

Ajuntament
de Vila-seca

Salvador Juanpere

— D'artistes, eines i territori..

Del 2 de juliol de 2024 al
23 de febrer de 2025

En el marc del conveni de col·laboració signat amb l'**Ajuntament de Vila-seca**, la **Fundació Vila Casas** presenta l'exposició *D'artistes, eines i territori...* de **Salvador Juanpere** (Vilaplana, Tarragona, 1953), una mostra que es planteja com un homenatge a l'aspecte més latent i invisibilitzat de l'escultura des d'una vessant íntima, personal i honesta que aspira a il·luminar la pràctica artística d'un escultor del segle XXI a cavall entre el virtuosisme tècnic de l'art clàssic i l'afany postmodernista de transparència absoluta amb la seva pròpia obra.

Salvador Juanpere, artista que arranca la seva trajectòria als anys vuitanta clarament influït per l'art minimalista i povera, afirmava el 2008 que "tota construcció d'una obra de creació és la celebració del viatge". Així, la seva obra col·loca el focus en el procés de creació. Un procés que passa pel reconeixement i l'admiració pels grans mestres del passat i per la tradició artística de què és hereu i que l'ha inspirat al llarg de la seva carrera professional.

L'exposició *D'artistes, eines i territori...*, comissariada per **Natàlia Chocarro**, està dividida en tres àmbits —**(Llavor)ar, F(eina) i Es(cultura)**— que constitueixen un recorregut per la consciència de Salvador Juanpere com a artista que dialoga amb el passat i amb la pròpia pràctica de l'escultor per provar de respondre a la contemporaneïtat artística dels nostres temps.

"Salvador Juanpere llavora —del llatí *laborare*, treballar— a partir de les obres germinals del passat. Adoptant les idiosincràcies artístiques de figures com Beuys, Cézanne o Oteiza per resignificar poèticament les eines i el territori que han modelat les seves obres, el seu treball es pot entendre com un empelt que continua la tasca artística dels grans mestres del passat. Focalitzada en el món subjacent a l'ofici escultòric, la seva pràctica artística ens revela l'aspecte més latent de l'escultura, incidint en les eines, l'espai, el bloc matèric, les idees i les restes de material que no han acabat formant part de l'obra final. Dona presència a allò que d'altra manera romandria absent, tot il·luminant l'aspecte més processual de la feina de l'escultor", explica Natàlia Chocarro.

Cub
1981-1982 | Pinassa, fibra de vidre,
fusta, i diversos materials aglutinants.
80 x 80 x 80 cm aprox.

Primer àmbit: (Llavor)ar

El primer àmbit recull obres que ens fan palesa l'estreta relació de la naturalesa que l'artista ha vist des de petit i tota la dimensió artística que ha heretat de la tradició i que l'ha modelat com a escultor.

Tal com diu **Natàlia Chocarro** en el text del catàleg: “La tradició és entesa per Juanpere en el seu doble vessant històric i personal: les seves obres conjuguen el seu passat personal i familiar amb el de la història de l'art i les humanitats. Això se'n fa evident en obres com *Arrels d'avellaner i escultors* (2013), una mena d'arbre genealògic que narra l'evolució de la disciplina escultòrica a partir d'un avellaner, símbol de la seva terra natal. Es tracta, però, d'un arbre genealògic del subsol, és a dir, invisible, però no per això inexistent”.

Aquest bloc ja ens anuncia la consciència de la pròpia condició d'artista, tant per la menció dels artistes que l'han precedit, com per obres com *A l'espera de... (seqüència de Fibonacci)* (2006-2010) o *Motor-Cor* (2003), a partir de les quals l'escultor planteja la creació artística com la recurrència i la reaparició d'artistes i obres anteriors i, alhora, presenta el cor fet motor com l'element que fa possible la continuació del viatge tant literal com simbòlic. “Motor-cor, tal com es titula la peça, escampa els batecs per la sala. En hibridar un objecte mecànic i el batec compassat es presenta davant nostre la versió més insòlita del gènere escultòric, aquella que promet convertir-se en un cos de característiques semblants al nostre”, explica **Carles Guerra** en el text del catàleg.

Focalitzat en el món subjacent a l'ofici escultòric, el seu treball esdevé alhora una exploració al voltant dels processos i mètodes de construcció de l'obra escultòrica i una metareflexió sobre la mateixa professió. *De massa unde fuit plasmatus Adam* (1238) (2017), que es pot veure en el primer àmbit, ens parla de l'origen de la forma; de la matèria prèvia a la forma i a la creació.

En paraules de la comissària: “El títol fa referència a l'esdeveniment bíblic segons el qual el primer home va ser modelat i creat a partir del fang. Juanpere recupera aquest relat per presentar-nos un manyoc de fang amb l'empremta de l'interior d'una mà que es tanca sobre si mateixa, recordant-nos a partir de l'evocació de l'invisible l'aspecte més processual de la creació artística”.

Motor-Cor
2003

Fusta i gravació sonora dels batecs del cor de l'artista
104 x 60 x 60cm

De massa unde fuit plasmatus Adam
(1238)
2017

Fang i inscripció de relíquia del S.
XIII
15 x 15 x 15cm

L'obra *Cub* (1981-1982) es un dels seus primers projectes caracteritzats per l'ús de materials pobres fabricada amb pinassa, fibra de vidre, fusta i diversos materials aglutinats. "Els materials dels quals està feta evocuen una cultura postindustrial que barreja els naturals i els sintètics. Tota la força d'aquesta obra rau en l'allunyament de la puresa minimalista i en la hibridació desacomplexada de materials i tradicions. Si calgués posar-li una etiqueta, aquesta obra seria un bon exemple de les recerques de caràcter postminimal, un tipus d'ideologia menys encarcarada i més auto-crítica", apunta **Carles Guerra**.

Segon àmbit: F(eina)

La honestedat i la intimitat amb què aborda les seves creacions i les reflexions sobre el que és la feina de l'artista se'ns fa d'evident en el segon àmbit de la mostra titulat F(eina).

En aquest bloc, la feina de l'escultor i l'horitzó de possibilitats d'una obra esdevenen el centre. Escultor de l'absència, Salvador Juanpere redirigeix la nostra mirada cap a aquells buits perceptius que il·luminen l'obra i l'ofici escultòric. Transformant allò contextual, secundari i accessori en objectes d'interès en si mateixos, Juanpere resignifica el concepte d'escultura a la llum d'aquells elements que històricament han eludit la categoria de l'artístic. La seva obra ens revela l'aspecte més latent de l'escultura, incidint en les eines, l'espai, el bloc matèric i les restes de material que no han acabat formant part de l'obra final.

"L'obra d'art és la idea – *Idea* (2002) –, és la pròpia vocació – *Berufung* (les pedres de David) (2011) –, és el que sosté–, *Dempeus* (2023)–, és el que l'ha inspirat – *Melancolia: Dürer/Giacometti* (2020)– i també és el que l'artista necessita per treballar – *Gli strumenti dell'arte* (2005). Juanpere posa la mirada en els elements de la seva quotidianitat com a artista, les eines i el taller, i els converteix en el treball final", explica **Natàlia Chocarro**.

L'obra en potència ja és una obra distingida, única, concreta, així com també ho són els dietaris on recull els pensaments, les inquietuds i els processos de treball de les seves creacions. En aquest sentit, cal destacar la seva escultura *Enclusa i dietaris* (2003), obra guardonada amb el **I Premi d'Escultura Antoni Vila Casas**.

Idea
2002 | Marbre i fusta
60 x 40 x 30 cm

Enclusa i dietaris
2003 | Fusta i escaiola
105 x 100 x 70 cm

Tercer àmbit: Es(cultura)

En el tercer i últim àmbit titulat Es(cultura), les obres exemplifiquen dues dimensions: la feina manual i la intel·lectual.

“Escèptic de l’originalitat en l’època de la postmodernitat, Salvador Juanpere crea a base d’interpretar les obres del passat. Elaborava palimpsests que remetien a l’original per afegir-hi capes de significat. En el cas de la sèrie que recrea els caps de Brancusi i de Giacometti, la capa de significat ve donada primordialment per la inscripció de text en la matèria. A partir de l’element textual, Juanpere resignifica les obres del passat. Les intervé, creant un art en segon grau”, explica **Natàlia Chocarro**.

Si la seqüència de versions fabricades per Brancusi en fusta d’auró, noguera, guix i bronze ja anava a contrapèl de la política de l’objecte únic, les versions de Salvador Juanpere declinen un cop més aquell gest. Fets en fusta d’ametller i marbre, els seus torsos allarguen la sèrie de Brancusi alhora que trenquen amb l’economia d’accés a l’obra moderna.

Aquestes obres tenen la capacitat de reforçar l’arbitrarietat del signe tot ampliant les combinacions de la forma brancusiana i els diferents materials que li donen cos.

L’escultura de Juanpere, en aquest sentit, referencia més l’(es) cultura que no pas la natura, i si evoca la naturalesa, és al·ludint a la mateixa tradició escultòrica. És així que el treball de Salvador Juanpere esdevé autorreferencial i intertextual, un gest que interpretem a mig camí entre el món tangible i el món de les idees.

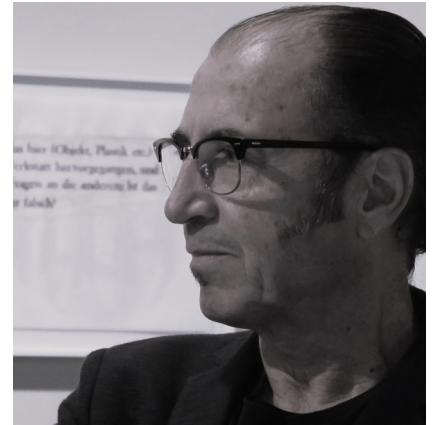

Muse Vénale, d’après Brancusi
2015 | Marbre de Carrara i inscripció
al doll d’aigua

Salvador Juanpere Vilaplana, Tarragona, 1953

Inicia la seva trajectòria als anys vuitanta del segle passat, esdevenint ben aviat un dels artistes més significatius de l'anomenada Nova escultura catalana. Des dels seus inicis, la seva obra ha respost a la voluntat de donar-li un gir a la pràctica escultòrica. Situades en la intersecció entre el minimalisme i l'art *povera*, les seves primeres peces confronten materials extrets directament del medi natural amb materials sintètics. Més endavant evocarà les formes vegetals mitjançant la pedra i la fosa. El seu art anirà evolucionant fins a adoptar un fort registre conceptual que reflexionarà sobre els processos i mètodes de l'ofici escultòric. Intertextual i autorreferent, el seu treball es bastirà sobre tota una constel·lació de referents d'entre els quals hem de destacar Bernini, Oteiza, Beuys, Judd, Penone, Brancusi i Giacometti. Adoptarà els seus idiosincràtics llenguatges artístics i les seves principals aportacions —tant en el camp de l'estètica com en el del pensament— per desenvolupar un treball de recuperació i diàleg amb les obres del passat, reinterpretades des de la contemporaneïtat.

Juanpere gaudeix d'una consolidada trajectòria reconeguda a escala nacional i internacional. Destaquen les exposicions individuals "Paradigma+-" al Palau de la Virreina, Barcelona, 1996; "Gli Strumenti dell'arte" als Espais Volart de la Fundació Vila Casas, Barcelona, 2006; "Tributum" al RAER de Roma, 2011; "Sculptoris forma" al Museu del Monestir, Sant Cugat del Vallès, 2014; "Imatge i semblança" al Museu de Montserrat, 2018, "Perforar el temps" al Centre d'Art TeclaSala, L'Hospitalet de Llobregat, 2022; i "Tenerse en pie" al Centre Cultural – Llibreria Blanquerna, Madrid, 2024. El 2002 guanya el XXXI Premi Julio Antonio d'Escultura al MAMT, Tarragona, amb l'obra *Teoria* (2002) i el 2005 el Premi d'Escultura Antoni Vila Casas amb *Enclusa i dietaris* (2003). Des dels anys vuitanta ha participat en un gran nombre de mostres col·lectives a Lisboa, Nova York, París, Bogotà o Anvers. Té obra pública repartida arreu del món i està present en col·leccions públiques i privades tan rellevants com l'Art Triangle Collection (Nova York), la Fundació Suñol, la Fundació "la Caixa", la Fundació Vila Casas, el MAMT i el MACBA.

Autoretrat, Lugano, Suïssa, 1945

Obres en exposició

(LLAVOR)AR

*Une harmonie... D'après
Cézanne*
2018 | Fusta i bronze
50 x 50 x 28 cm
Col.lecció de l'artista

*A l'espera de... Seqüència de
Fibonacci*
2006-2010 | Marbre i bronze
Mides variables
Col.lecció de l'artista

Cub
1981-1982 | Pinassa, fibra de
vidre, fusta, i diversos materi-
als aglutinants.
80 x 80 x 80 cm aprox.
Col.lecció Fons d'Art del
Centre de Lectura de Reus

*De massa unde fuit plasma-
tus Adam (1238)*
2017 | Fang i inscripció de
reliquia
del s. xiii
15 x 15 x 15 cm
Col.lecció Manel Civit

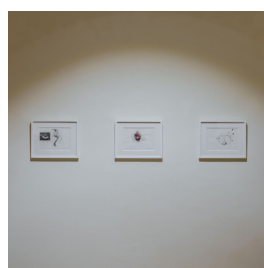
*Set avellanes i set ametlles per
al pare*
2023 | Marbre i MarbleCast
25 x 25 x 6 cm
Col.lecció de l'artista

Schneefall... After Beuys
2009-2013 | Bronze pintat,
fèltre i llautó
78 x 16 x 19 cm
Col.lecció de l'artista

Arrels d'avellaner i escultors
2013 | Tècnica mixta i
aquarel·la
16 peces. 35 x 25 cm c/u
Col.lecció de l'artista

*Dibuixos del procés de Mo-
tor-cor*
2003 | Tècnica mixta sobre
paper
3 peces. 22 x 16 cm c/u
Col.lecció Les Bernardes de
Salt. Espai de Cultura Con-
temporània

Motor-cor
2003 | Fusta i gravació
sonora dels batecs del cor de
l'artista
104 x 60 x 60 cm
Col.lecció Pep Admetlla

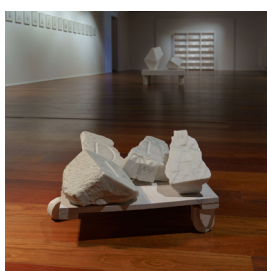
F(EINA)

El misteri de la forma i la bellesa
2018 | Marbre i fusta
150 x 100 x 113 cm
Col.lecció de la Generalitat de Catalunya, en dipòsit al MAMT

Dempeus
2023 | Bolígraf i aquarel·la sobre paper Canson
29 peces. 29 x 21 cm c/u
Col.lecció de l'artista

Idea
2002 | Marbre i fusta
60 x 40 x 30 cm
Col.lecció llegat Arnau Puig, Arxiu ETsaB. Càtedra Gaudí. UPC

Melancoliah: Dürer/ Giacometti
2020 | Exadur
90 x 91 x 57 cm
Col.lecció de l'artista

Berufung... Les pedres de David
2011 | Marbre, inscripció làser i llautó
70 x 6 x 22 cm
Col.lecció de l'artista

Torse de jeune homme... D'après Brancusi
2023 | Marbre i fusta d'ametller
2 peces. 40 x 26 x 14 cm c/u
Col.lecció de l'artista

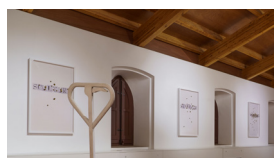
Caixes metafísiques
2007-2010 | Fusta i alabastre
186 x 175 x 15 cm
Co.l.lecció de l'artista

Gli strumenti dell'arte
2005 | Fusta i fragments de marbre
755 x 180 x 300 cm
Col.lecció de l'artista

El taller de l'escultor
2002 | Marbre i fusta
140 x 155 x 67 cm
Col.lecció Fundació Collserola

Escultura i llenguatge
2010 | Impressió digital i llautó
3 peces. 78 x 116 cm c/u
Col.lecció de l'artista

Enclusa i dietaris
2003 | Fusta i escaiola
105 x 100 x 70 cm
Col.lecció Fundació Vila Casas

ES(CULTURA)

Resquills de marbre a l'entorn d'Enfant endormi, de Brancusi
2017 | Bolígraf Bic punta fina damunt de paper Japó
78 x 90 cm | Col.lecció de l'artista

Resquills de marbre a l'entorn de Danaïde, de Brancusi
2017 | Bolígraf Bic punta fina damunt de paper Japó
78 x 90 cm
Col.lecció de l'artista

L'idée... D'après Giacometti
2014 | Marbre i inscripció al doll d'aigua
30 x 22 x 20 cm
Col.lecció de l'artista

After the end of art. D'après Brancusi
2015 | Marbre i inscripció al doll d'aigua
40 x 25 x 25 cm
Col.lecció de l'artista

Offret (Sacrifici). D'après Brancusi
2016 | Marbre i inscripció al doll d'aigua
26 x 15 x 20 cm
Col.lecció Carlos Costa

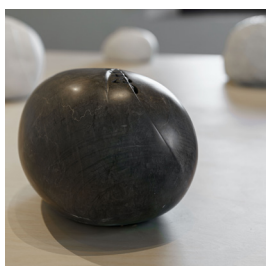
Muse Tragique
2014-2017 | Fosa d'alumini, troquelat i pintura lacada
38 x 28 x 23 cm
Col.lecció de l'artista

Origen. D'après Brancusi
2015 | Marbre de Carrara i inscripció al doll d'aigua
40 x 27 x 27 cm
Col.lecció de l'artista

Muse Vénale, d'après Brancusi
2015 | Marbre de Carrara i inscripció al doll d'aigua
43 x 30 x 34 cm
Col.lecció de l'artista

Être crâne. D'après Brancusi
2015 | Marbre negre i inscripció al doll d'aigua
34 x 22 x 23 cm
Col.lecció de l'artista

INSTAL·LACIÓ EFÍMERA

Tributum
2011 -2024 | Sorra de les mu-
ralles romanes de Tarragona
Mides variables
Col·lecció de l'artista

Ajuntament
de Vila-seca

CASTELL DE
VILA-SECA

FUNDACIÓ
VILA CASAS

Per a més informació podeu contactar amb els departaments de premsa:

Fundació Vila Casas

Neus Pérez

nperez@fundaciovilacasas.com

T. 93 481 79 85

M. 616.997.941

Ajuntament de Vila-seca

Josep Papió

jpapio@vila-seca.cat

T. 977 309 309

T. 977 309 300

Descàrrega d'imatges via web: www.fundaciovilacasas.com/ca/documents-premsa

Usuari: premsa

Contrasenya: premsa2024

FUNDACIÓ VILA CASAS

www.fundaciovilacasas.com

ESPÀIS
VoLART
BARCELONA

Espais Volart
Ausiàs Marc, 20-22
08010 Barcelona
+34 93 481 79 85
volart@fundaciovilacasas.com

CAN
FRAMIS
BARCELONA

Museu Can Framis
Roc Boronat, 116-126
08018 Barcelona
+34 93 320 87 36
canframis@fundaciovilacasas.com

CAN
MARIO
PALAFRUGELL

Museu Can Mario
Plaça Can Mario, 7
17200 Palafrugell (Girona)
+34 972 306 246
canmario@fundaciovilacasas.com

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

Museu Palau Solterra
Església, 10
17257 Torroella de Montgrí (Girona)
+34 972 761 976
palausolterra@fundaciovilacasas.com